

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2150/2561

นายทอง แสงว őrอง นางจุฑามณี อุทุมพร ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1727

ย่อ / หลักกฎหมาย

การร้องขอให้ศาลสั่งถอนผู้จัดการมรดกตาม ป.พ.พ. มาตรา 1727 วรรคหนึ่ง ผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดต้องร้องขอเสียก่อนที่การป็นมรดกเสร็จสิ้นลง เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ร้องได้ป็นทรัพย์สินมรดกทั้งหมดแล้วโดยไม่มีทรัพย์สินมรดกของผู้ตายหลงเหลือให้จัดการอีกต่อไป จึงถือว่าผู้ร้องในฐานะผู้จัดการมรดกได้จัดการมรดกเสร็จสิ้นแล้ว แม้ผู้คัดค้านจะอ้างเหตุว่าผู้ร้องยื่นคำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกโดยมีเจตนาทุจริตปกปิดผู้คัดค้านและบุตรซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตาย ทั้งได้อโอนทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ไม่มีสิทธิ หรือมีเหตุอื่นตามกฎหมายอันอาจเป็นเหตุในการร้องขอถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกได้ก็ตาม ก็ไม่อาจถือว่าผู้ร้องได้จัดการมรดกเรียบร้อยแล้วไม่เสร็จสิ้น การที่ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกภายหลังการป็นมรดกเสร็จสิ้นแล้วย่อมต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 3/2561)

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายเล็ก ผู้ตาย ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอให้ถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายและตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกแทน ผู้ร้องยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นได้สวนแล้ว มีคำสั่งยกคำร้องของผู้คัดค้าน ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้คัดค้านฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมีได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ว่า ผู้ร้องเป็นบิดาชอบด้วยกฎหมายของนายเล็ก ผู้ตาย ผู้คัดค้านเป็นภริยาชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ผู้ตายมีทรัพย์สินมรดกเป็นที่ดิน 8 แปลง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ 74621, 74622, 74623, 74624, 74625, 51895, 6808 และ 13180 อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2555 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ผู้ร้องในฐานะผู้จัดการมรดกโอนที่ดินทรัพย์สินมรดกดังกล่าวให้แก่ตนเองในฐานะส่วนตัว ต่อมาเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2555 วันที่ 9 กรกฎาคม 2555 และวันที่ 30 มีนาคม 2558 ผู้ร้องโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 74621, 74623, 74624 และ 51895 ให้แก่นางณิชารีย์ บุตรของผู้ร้องซึ่งเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของผู้ตาย เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2555 ผู้ร้องโอนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 74625 และ 13180 ให้แก่นางสาวปภาวรินทร์ บุตรของผู้คัดค้านกับผู้ตายตามสำเนาโฉนดที่ดิน และเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2558 ผู้ร้องโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 74622 และ 6806 ให้แก่นางอุไร บุตรของผู้ร้องซึ่งเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของผู้ตาย นอกจากนี้ผู้ตายมีที่ดินโฉนดเลขที่ 50477 อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นสินสมรสของผู้ตายกับผู้คัดค้าน และมีชื่อผู้คัดค้านเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2554 ผู้คัดค้านโอนขายที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่ผู้มีชื่อตามสำเนาโฉนดที่ดิน นอกจากนี้ผู้ตายไม่มีทรัพย์สินมรดกอื่นใดอีก ต่อมาวันที่ 17 เมษายน 2558 ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอให้ถอนผู้ร้องออกจากเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายและตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกแทน มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า มีเหตุที่จะถอนผู้

ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกและตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกหรือไม่ ตามข้อเท็จจริงอันยุติ
ได้ความว่า เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2555 วันที่ 9 กรกฎาคม 2555 วันที่ 23 กรกฎาคม 2555
และวันที่ 30 มีนาคม 2558 ผู้ร้องในฐานะผู้จัดการมรดกของผู้ตายตามคำสั่งศาลได้โอนที่ดินรวม 8
แปลง ให้แก่นางณิชารีย์กับนางอุไร ซึ่งเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของผู้ตาย และนางสาวป
ภาวรินทร์ ซึ่งเป็นบุตรของผู้ตาย นอกจากนี้เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2554 ผู้คัดค้านโอนขายที่ดิน
โฉนดที่ดินเลขที่ 50477 ซึ่งเป็นสินสมรสระหว่างผู้ตายกับผู้คัดค้านให้แก่ผู้มีชื่อ นอกจากนี้ไม่มี
ทรัพย์สินมรดกของผู้ตายหลงเหลือให้จัดการอีกต่อไป จึงถือได้ว่าผู้ร้องในฐานะผู้จัดการมรดกได้
จัดการมรดกเสร็จสิ้นตั้งแต่วันที่ 30 มีนาคม 2558 แม้ผู้คัดค้านจะอ้างเหตุว่าผู้ร้องยื่นคำร้องขอตั้ง
ผู้จัดการมรดกต่อศาลโดยมีเจตนาทุจริตปกปิดผู้คัดค้านและบุตรซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตาย
ทั้งได้โอนทรัพย์สินมรดกให้แก่ผู้ไม่มีสิทธิและไม่จัดทำบัญชีทรัพย์สินมรดกยื่นต่อศาลภายในสิบห้าวัน
ตามกฎหมายอันอาจเป็นเหตุให้ร้องขอถอนผู้ร้องออกจากการเป็นผู้จัดการมรดกได้ก็ตาม แต่หากผู้
ร้องจัดการมรดกไม่ถูกต้องตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างก็เป็นเรื่องที่ผู้คัดค้านและทายาทผู้มีสิทธิแต่
ได้รับการแบ่งปันไม่ชอบจะต้องไปฟ้องร้องเป็นคดีมีข้อพิพาทโดยตรงต่อไปเป็นคดีต่างหากจาก
การร้องขอให้ถอนผู้ร้องออกจากการเป็นผู้จัดการมรดก ไม่อาจถือได้ว่าการป็นมรดกรายดังกล่าวยังไม่
เสร็จสิ้น ไม่มีเหตุที่จะมาร้องขอถอนผู้จัดการมรดกและตั้งผู้จัดการมรดก การที่ผู้คัดค้านยื่น
คำร้องขอถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2558 อันเป็นเวลากายหลัง
การป็นมรดกเสร็จสิ้นแล้ว ย่อมต้องห้ามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1727
วรรคหนึ่ง ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ถนอมรัตน์ เลิศไพฑูรย์วัน · สมจิตร์ ทองศรี · ธนาพนธ์ ชวรุ่ง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2150/2561>